

Jacqueline
Monsigny

FLORIS

CÁROV SYN

Historický
román

Jacqueline
Monsigny

FLORIS

CÁROV SYN

VYDAVATEL'STVO
ARKUS

Original title: FILS DU TSAR (FLORIS 1)

Copyright © Archipoche, 2009

Slovak edition © 2016 ARKUS vydavateľstvo, s.r.o.

Translation © 2016 Jela Mlčochová

Cover design © 2016 Richard Mečír

Z francúzskeho originálu Fils du tsar (Floris 1),
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Archipoche, Paris, 2009,
preložila Jela Mlčochová.

Obálku navrhol Richard Mečír.

Vydal ARKUS vydavateľstvo, s.r.o., Senica, v roku 2016
ako svoju 370. publikáciu.

Prvé vydanie.

Aktuálny zoznam našich publikácií s možnosťou objednávok
nájdete na internetovej adrese: www.vydarkus.eu

ISBN 978-80-8103-089-5

Prvá část

Maximiliennin osud

1

„Hľadaj, Nero,” povedala Maximilienne. Z hĺbky lesa prichádzalo volanie o pomoc. Najskôr ju to prekvapilo, potom znepokojilo, a tak vošla so psom medzi stromy.

Bolo májové popoludnie roku 1717. Grófka de Villeneuve-Caramey, oblečená, ako obvykle, ako vidiečanka, sa prechádzala v okolí Senlis. Pôsobila prostým dojmom, takže nikto by neuhádol, že je manželkou blízkeho priateľa regenta Filipa Orleánskeho. Krásavica s dlhými gaštanovými vlasmi a fialkovými očami žila dobrovoľne vo vyhnanstve vo svojom pohodlnom hrade v Mortefontaine.

Jej vznešený manžel Amedeo de Villeneuve-Caramey ju najskôr miloval, no keď čakala ich syna Adriena, bez otáľania ju začal zanedbávať a dal prednosť búrlivým nociam v kráľovskom paláci.

Ak aj Maximilienne pociťovala ku grófovi akú-takú nehu, tento cit sa veľmi rýchlo zmenil na rezignovanú ľahostajnosť. Mladá žena sa domnievala, že i keď má dvadsaťdva rokov, jej život sa už skončil. Isté, že, bol tam Adrien, ale bolo to iba dvojročné bábätko, ktorému sa nemohla zveriť so svojím trápením. Samota ju ťažila.

„Tak hľadaj, psíček.” Čím bola bližšie, tým boli výkriky zreteľnejšie a sprevádzali ich šťavnaté nadávky.

„Zrejme nejaký drevorubač, ktorý sa zranil,” pomyslela si mladá žena. No nebolo to tak. Pod veľkým dubom ležal muž, ktorý sa držal za nohu, pár krokov od neho stál jeho kôň. Maximilienne sa zarazila. Muž, doslova obor, bol oblečený v jednoduchom sivom kabáte z kozej srsti, bez ozdôb a manžiet, no čierne oči vo výraznej tvári mu dodávali vznešenosť a nevšednú krásu.

„Pomôž mi na nohy, malá!” povedal neznámy. „Ten hlúpy kôň urobil chybný krok a ja si teraz myslím, že mám zlomené koleno!”

Maximilienne bez slova poslúchla. Na mužovej tvári sa zjavil úsmev.

„Ďakujem, malá, bohvie, ako dlho by som bez teba ešte tvrdol v tomto prekliatom lese!“

Maximilienne ponúkla mužovi, aby sa jej rukou opieral o plece, a spolu sa vybrali na cestu. Maximilienne sa zrazu zmocnil pocit intenzívneho šťastia, ktorý si nevedela vysvetliť. Odhodlala sa spýtať:

„Kto ste? Ako sa voláte?“

„Si veľmi zvedavá,“ so smiechom odvetil muž. „Volám sa... som barón Peter Michajlov a patrím k predvoju, ktorý má za úlohu pripraviť príchod môjho pána, ruského cára Petra Veľkého. Pravdu povediac, som najmä jeho tlmočník. Čo si myslíš o mojom prízvuku, malá?“

„Je veľmi dobrý,“ odvetila Maximilienne. „Človek by nemal ani potuchy, kto ste...“

Barón Michajlov sa rozosmial. Bol to živelný, divoký a úprimný smiech.

„Nemám rád cára,“ pokračoval, „je krutý, je pijan a hráč. Je presvedčený o tom, že on si môže dovoliť všetko. Ak ho stretneš, choď mu z cesty, pokojne by bol schopný dolámať ti križe len pre prosté potešenie z toho, aby ťa videl trpieť! Navyše, určite bude prechádzať tadiaľto. Pred tromi dňami sa vylodil v Dunkerque a postupuje smerom na Paríž, aby dal príučku tomu lotrovi regentovi.“

Maximilienne si všetko zarazene vypočula, a pritom toho veľkého a veselého muža podopierala, ako najlepšie vedela. I keď ho noha nesmierne bolela, bez prestávky rozprával a ustavične pri tom divoko gestikuloval.

„A ako sa voláš ty, malá?“ spýtal sa. „Tvoji rodičia bezpochyby majú tu niekde hospodárstvo?“

„Som grófka Villeneuve-Caramery,“ odvetila Maximilienne.

Barón Michajlov krátko zaváhal, potom vybuchol smiechom.

„Pani grófka,“ povedal napokon, „budem sa môcť niekedy dostatočne ospravedlniť za toto smiešne nedorozumenie?“

„Veď to nie je nič vážne, pán barón,“ odvetila Maximilienne. „Byť sedliačkou nie je ponižujúce, skôr naopak. Pšeničné lány, ktoré vidíte poniže – siahajú až po okraj lesa – by tu bez našich statočných sedliakov vôbec neboli. Ako sa má vaše koleno?“

„Obávam sa, že zle,“ odvetil barón. „V ceste budem môcť pokračovať až o niekoľko dní...“

Maximilienne neodvetila, ale zľahka sa usmiala, čo barónovi neuniklo. So záujmom sa na ňu zahľadel.

„A môj kôň,“ vyhrkol, „zabudol som na koňa!“

„Neznepokojujte sa,” povedala Maximilienne, „pošlem sluhu, aby sa o neho postaral a priviedol ho do hradu.”

„Ďakujem, pani grófka, ste naozaj veľmi ochotná francúzska dáma...”

„A vy, pán barón, ste veľmi pozoruhodný cudzinec,” s úsmevom odvetila Maximilienne.

„Musím sa priznať,” pokračoval barón, „že mám veľa pomerne originálnych záľub. Rád cestujem, pričom sa zvyknem zastaviť tam, kde sa mi zachce. Takto mi to vyhovuje viac ako putovanie s jednotvárnym davom. A tak stretávam ľudí a učím sa veci, o ktorých by som sa na dvore v Moskve nikdy nedozvedel. *„Však živé příklady, len to sa teraz hľadá, princ nedozvie sa z kníh, čo od neho sa žiada.”* Tuším je to od vášho Corneilla?”

„Žeby ste boli aj vzdelanec?” pobavene sa spýtala Maximilienne.

Krútila sa jej hlava. Ten čertovský muž ju udivil i očaril. Takéhoto človeka jej osud priviedol do cesty po prvý raz. Napokon sa objavil hrad. Bola to nádherná stavba postavená viacmenej v rovnakom štýle ako zámky z doby Františka I.

„Milý môj Gregor,” zavolala Maximilienne, „pod' rýchlo sem!”

„Ach, pani grófka! Ste zranená?”

„Ja nie, Gregor, ale barón Michajlov, ktorý si asi zlomil nohu. Rýchlo mu pod' pomôcť a Martina nech pripraví modrú izbu, a potom sa ponáhl'aj pohľadať doktora Teillera!”

O hodinu bol barón Michajlov pohodlne ubytovaný na prvom poschodí hradu. O niekoľko minút neskôr prišiel lekár, aby si prezrel jeho zranenie.

„Nie je to také vážne,” povedal upokojujúco. „Niekoľko dní oddychu a znova budete môcť vysadnúť na koňa. Ale nechýbalo veľa a zlomili by ste si nohu.”

Maximilienne dohliadla na ubytovanie host'a a potom išla navštíviť malého Adriena, s ktorým sa zvykla hrať vždy vtedy, keď čakala, až sa bude podávať večera. Dnes večer však bola príliš zaneprázdnená na to, aby sa mohla venovať detským hrám. O šiestej večer sa Gregor vybral zaklopať na dvere izby baróna Michajlova:

„Pani grófka ma posielala zistiť, ako sa má pán barón a zároveň prosí, aby jej preukázal tú česť a navečeral sa s ňou.”

„Povedz pani grófke, že jej pozvanie ma veľmi potešilo a že je to pre mňa veľká pocta. Navyše, tá prekliata noha ma už bolí oveľa menej. Pomôžeš mi zísť dole?”

„Iste, pán barón. Ale nemyslí si pán barón, že by bolo lepšie...”

„Pod'me,” prerušil ho Michajlov, „to zranenie nie je natoľko vážne, aby mi zabránilo zísť po schodoch. Ide sa!”

Barón sa celou svojou váhou oprel o plece úbohého Gregora, ktorý na úpätí schodiska potil krv a vodu.

„Kde je pani grófká?”

„V letnej jedálni,” odvetil Gregore.

Maximilienne si obliekla šaty z ružového mušelínu a svoje pekné gaštanové vlasy si vyčesala dohora a zopla si ich, takže teraz už absolútne nepripomínala sedliačku. Peter Michajlov sa uklonil a pobožkal jej ruku, ktorú mu podala.

„Dúfam, pán barón, že vám nič nechýba a že som sa nedopustila nijakej neopatrnosti, keď som vás pozvala na večeru.”

„Prišiel som, madam, aby som si dožičil to potešenie vidieť vás a zároveň preto, aby som sa s vami pohovárал. Musím poslať správu cárovi, aby som ho informoval o tom, že som mal nehodu. Pokladali by ste za veľmi nevhodné, keby sa tu v noci cár a jeho družina zastavili?”

„Pre mňa by bola veľká česť, keby som tu mohla privítať jeho veličenstvo...”

„Ach, nie! Nehovorte o tom darebákovi s toľkou úctou!”

„Pán barón, neberiem do úvahy vaše zvyky na moskovskom dvore, ale ja pociťujem pred cárom ten najhlbší rešpekt. Ak sa ráci u mňa zastaviť, vedzte, prosím, že pre môj dom to bude veľká česť.”

Peter Michajlov sa s úsmevom pozrel na Maximilienne:

„Veľká dáma sa mení na malú vidiečanku! No, pod'me teraz k stolu.”

Tento muž rozhodne predstavoval zmes zvláštnych protikladov! Zdalo sa, že často ignoruje i tie najzákladnejšie spoločenské zvyklosti. Francúzsky šľachtic, ktorého pozvali do nejakého domu, by sa nikdy neodvážil povedať: „Pod'me k stolu!” a najmä nie v prítomnosti pani domu.

To bude preto, že je to Rus, pomyslela si Maximilienne a naznačila mu, aby si sadol oproti nej.

„Čo robíte celkom sama v tomto hrade?” spýtal sa moskovský obor.

„Ach, pán barón,” povzdychla si Maximilienne, „som tu sama, lebo som sa tak rozhodla. Gróf, môj manžel, žije v blízkosti regenta. Neobviňujem monseigneura, lebo ten sa k našej rodine i ku mne samotnej správal dobre. Neviním ani môjho manžela, ktorý má rád len takýto spôsob života, bály a ustavičný rozruch. Moje miesto by malo byť v skutočnosti na dvore, ale

ja sa nemôžem odhodlať na takýto spôsob existencie, ktorý pokladám za nudný.”

„Na svojich cestách som stretol veľa žien, ktoré boli afektované,” povedal barón, „ale vy ste ozajstná žena, taká, akú mám rád.”

Maximilienne očervenela ako školáčka.

„A červenáte sa, madam! Ďakujem nebesám, že som sa zranil, lebo vďaka tomu som stretol vás.”

Zmätená Maximilienne zmenila tému.

„A aký je cár?”

„Verte mi, madam,” povedal so smiechom, „keby bol podobný ako vy, zbožňoval by som ho. Nanešťastie je strašný. Aká je presná farba vašich očí, madam? Fialová? Bledofialová? Nikdy som nič také pekné nevidel.”

Maximilienne sa zmocňovali čoraz väčšie rozpaky.

„Ale vy nič nejete, pane! Polievka vám nechutí?”

„Madam, v Rusku všetci vedia, že ja jem a pijem toľko ako samotný cár. No napriek tomu jediné, čo dokážem dnes večer robiť, je pozeráť sa na vás.”

„Na dvore bezpochyby stretnete iné pekné ženy, v kráľovskom paláci ich je viac než dosť.”

„Som presvedčený o tom, že nie, pozrite sa, stavím sa o cárovu korunu, ak chcete.”

„A ak prehráte, pane?” rozveselene sa spýtala Maximilienne.

„V tom prípade,” odvetil barón, „zabijem cára, aby som mohol korunu položiť k vašim nohám.”

Maximilienne sa zľahka zasmiala.

„Madam, to je po prvý raz, čo vás vidím sa smiať.”

„Musím sa vám poďakovať, pretože také niečo sa mi nestalo už dávno... Čo je, Elisa?” oslovila Maximilienne starú pestúнку, ktorá vošla do miestnosti.

„Pani grófka,” vyhlásila, „pán Adrien je rovnako neznesiteľný ako madam, keď bola ešte malá. Odmietla zaspáť a pýta si vás.”

„Idem tam, Elisa,” povedala Maximilienne. „Prepáčte, pane.” . . .

„Ak dovoľíte, madam, bol by som šťastný, keby som sa mohol zoznámiť so synom tej najkrajšej ženy, akú som kedy stretol...”

Elisa vylúdila úsmev, v ktorom sa prekvapenie miešalo so zhovievavosťou. Keď prišla noc, Maximilienne a Peter Michajlov sa usadili v altánku v parku.

„Váš syn sa na vás podobá.” povedal Peter.

„Pani grófka! Pani grófka!” zakričal Gregor. „Pred bránou hradu sú Cigáni a žiadajú o povolenie prespať v starej stodole. Na voze sa im zlomila os a majú i jedného chorého muža, ktorý má úplne opuchnutú tvár!”

„Povedz im,” odvetila Maximilienne, „že môžu vojsť a že sa na toho muža prídem pozrieť.”

„Pôjdem s vami,” navrhol Peter.

„Ale... čo vaša noha?” spýtala sa Maximilienne.

„Poskytnite mi vaše rameno a ja ju nebudem ani cítiť,” odpovedal jej nežne.

Zatiaľčo Cigáni pred stodolou pobiehali sem a tam a opravovali os, stará žena s pokožkou ošľahanou vetrom a dažďom podložila slamu pod karmínovú a opuchnutú hlavu starého muža, ktorý nahlas stonal. Keď prišli Maximilienne a Peter, Cigánka sa hlboko uklonila a s plačom povedala:

„Zomrie! Zomrie! Nadišla jeho posledná hodina!”

„Čo to hovoríš, hlupaňa!” skríkol Peter.

„Viem to, vyčítala som mu to z dlane!”

„U svätého Juraja!” skríkol Peter, „veď ho iba bolia zuby, pozri sa! Zožeňte mi kliešte a poriadnu fľašu!”

„Ale...” zarazene povedala Maximilienne.

„Neznepokojujte sa,” vyhlásil barón, „vytrhal som zuby polovici dvo-
ra. Význam sa v tom.”

Gregore priniesol kliešte a fľašu.

„Nadvihni sa, otče, a poriadne otvor ústa. Nože, logni si.”

Starý Cigán sa pozeral na Petra, no nezdalo sa, že by ho to upokojilo. Prehltol dúšok alkoholu a bez toho, aby si stihol uvedomiť, čo sa stalo, vykrikol a omdlel.

„Je v poriadku,” spokojne povedal Peter. „Zajtra už na ňom nebude nič vidieť. Tu máš, dolieč ho s týmto.”

Stará žena si vzala fľašu a vrhla sa k nohám Petra a Maximilienne. Tá bola veľmi bledá. Starena schytila Petrove ruky a pokryla ich bozkami.

„Ale nie,” povedal Peter, „neďakujte mne, ale pani grófke.”

Starena pobožkala lem Maximilienniných šiat, schytila ju za obe ruky a povedala:

„Bola si veľmi láskavá, že si nás prichýlila, chcem sa ti poďakovať!”

A skôr, než jej Maximilienne stihla odpovedať, zahľadela sa jej na dlane a povedala:

„Spoznáš veľkú lásku. Za krátku dobu prežiješ celý svoj život. Budeš mať ešte jedného syna a obaja budú mať spoločný osud. Muž, ktorého budeš milovať, patrí medzi velikánov tohto sveta. Tvoj syn sa na neho bude podobat' a všade bude známy ako syn svojho otca.”

Maximilienne sa usmiala, aby si dodala odvahy, i keď ju to veľmi znepokojilo. Peter mlčal. Starena teda schytila jeho ruku, no zháčila sa.

„Takže,” nadhodil Peter, „čo tam je?”

Stará Cigánka na chvíľu zaváhala, sklonila hlavu a zamrmala pár dlhých slov v jazyku, ktorý Maximilienne nepoznala. Peter po prvý raz zvážnel.

„Čo hovorí?” spýtala sa Maximilienne.

„Nemôžem vám to povedať,” povedal Peter. „Nemôžem.”

Dal Cigánke zlatú mincu, chytil Maximilienne za ruku a vrátil sa s ňou do hradu. Bola jasná, pekná letná noc. V parku svieži slabý vánok suchotal listami kríkov. Peter pobožkal Maximilienninu ruku a povedal:

„Čo som urobil, že som si zaslúžil takéto krásne chvíle? Môj život sa zastavil neďaleko Senlis kvôli tej najkrajšej, najnežnejšej žene z Francúzska, ba čo hovorím, z celej Európy. Za jedinú minútu ste sa zmocnili môjho srdca. Maximilienne, milujem vás...”

Zbláznila som sa, pomyslela si, môžu nás vidieť sluhovia, treba ho umlčať, odmietnuť ho! O tomto mužovi neviem nič, možno je to dobrodruh.

Ale Peter Michajlov si Maximilienninu ruku pritlačil na srdce a vzápätí ju nežne pobožkal. Potom ju objal, mocne zovrel v náručí a ukradol jej dlhý bozk.

Maximilienne sa mu chcela vytrhnúť, uniknúť mu, ale zrazu nemohla odolať neobyčajnému kúzlu, ktorým na ňu Peter zapôsobil. Nijaký muž ju takto nikdy neobjal, takže mala pocit, akoby ju uchvátil nádherný vír. Pristihla sa, že opätuje jeho bozky. Potom sa na seba zahľadeli. Čierne Petrove oči sa intenzívne ligotali v tme. Maximilienne, ktorá nedokázala zniesť jeho pohľad, sklopila viečka a vymanila sa mu z náručia.

„Sme blázni,” zašepkala.

„Poď, láska moja,” povedal Peter a viedol ju do hradu.

2

Obozretne vyšli po schodoch, ktoré ich delili od Maximilienninej izby. Pred dverami sa na okamih na seba zadívali, potom ju Peter zobral do náručia a niesol až k posteli, ktorá im ponúkala svoje bieloskvúce prikrývky. Peter ju na ňu nežne položil, pobožkal ju na pery, na šiju i na hrdlo a začal ju vyzliekať. Maximilienne, ktorá v objatí svojho manžela nikdy nezažila nijaké potešenie, sa už ani nespoznávala v tejto žene, oddávajúcej sa mužovi, ignorujúc obozretnosť.

„Teda toto je láska,” zašepkala celá rozochvená.

„Áno, presne tak, moja drahá,” odvetil Peter, „naučím ťa, ako sa stať ozajstnou ženou...”

Skúsenými rukami jej uvoľnil živôtk a objavil dva nádherné prsníky. Očarený zahrnul Maximilienne vášnivými bozkami. Jej ťažkú hodvábnu sukňu nechal sklznúť na zem, a tak sa Maximilienne, zahanbená i uchvátená zároveň, ocitla v Petrovom náručí úplne nahá. S vlasmi rozhodnými na vankúši, so zavretými očami a chvejúcim sa telom sa nechala láskat', pričom zľahka stonala od rozkoše. Peter sa vzápätí nadvihol a rýchlo zhodil svoj kabát z kozej srsti i zvyšok oblečenia. Maximilienne, ktorá si horiacu tvár ukryla do dlaní, začula šuchot látky a zrazu vedľa seba zacítila svalnaté Petrovo telo.

„Pozri sa na mňa, drahá moja,” povedal jej, „si krásna, si stvorená pre lásku.”

Hladkala ho po chrbte a jej ruka sa zastavila na veľkých jazvách, ktoré prežrádzali, že Peter netrúfal svoj život iba v komnatách cárskeho dvora. Maximilienne zastonala:

„Lúbim ťa, Peter, objím ma a navždy ma drž, pretože už tak dlho som na teba čakala!”

Peter sa nadvihol, natiahol ruku a schytil svietnik, ktorý vzápätí priložil Maximilienne k tvári.

„Chcem ťa vidieť. Táto naša láska je taká nová a taká prudká, Maximilienne, pozri sa na mňa, som muž, ktorý už má celý život za sebou, a ty, krásna a svieža, mi ponúkaš svoju mladosť... Dávaš sa mi bez toho, aby si vedela, kto som, a nedokážeš si ani predstaviť, čo to pre mňa znamená. Je to najkrajší zo všetkých darčiekov.”

Peter vrátil svietnik na miesto a začala sa prvá noc ich lásky, vášnivá, nezabudnuteľná. Občas zaspali v objatí, potom sa zobudili a keď pozreli na seba, opäť si uvedomili, že sú spolu. Maximilienne až neskôr pocho-pila, nakoľko Peter potlačil prudkosť vo svojej občas divokej povahe, aby bol k nej taký nežný a jemný.

Na svitaní Maximilienne zaspala a Peter ju s ľútosťou pustil z náručia a vrátil sa do svojej izby.

Nedokázal zaspáť a keď začul prvé zvuky, oznamujúce, že hrad sa prebudil, zavolať Gregora a spýtal sa ho, či posol odišiel do Beauvais, kde by sa mal nachádzať cár so svojím sprievodom.

„Posol v poriadku odišiel, pán barón.”

Peter sa začal holiť a pritom si pospevoval.

Keď sa Maximilienne prebudila, slnko už bolo vysoko na oblohe.

„Snívalo sa mi to,” pomyslela si, „to nie je možné...” ale rozhádzaná posteľ jej potvrdila, že tú úchvatnú noc naozaj prežila. Trochu okolo seba upratala a zavolať Elis. Prišla a na striebornom podnose jej priniesla šálku bujónu. Z Elisinho sprisahaneckého výzoru Maximilienne hneď vyčítala, že stará slúžka všetko uhádla a že jej to nezazlieva, pretože Amedea de Villeneuve-Carames nenávidela. Elisa v kútiku duše už dlho dúfala, že Maximilienne stretne muža, ktorý ju bude milovať a ktorý vyplatí jej cynickému manželovi to, čo si zaslúži za svoje podvody. Tento druhý deň sa nikdy nesmel vymazať Maximilienne z pamäti. Ak ten prvý prežila ako vo sne, tento jej priniesol realitu, o ktorej sa nikdy neodvážila ani len snívvať.

Maximilienne váhala medzi túžbou znova vidieť svoju lásku a otázkami, ktoré si kládla o tom, ako sa má ďalej správať.

Ustavične o tom premýšľala i pri obliekaní, pričom využila pomoc Elisy, ktorá ju starostlivo vykúpala a učesala. Maximilienne si po dlhom váhaní vybrala šaty z belasého perkálu zdobené anglickou čipkou. Potom poslala po svojho malého Adriana a hrala sa s ním, prekvapená i očarená, že sa k nemu po tom, čo strávila noc v Petrovom náručí, správa tak prirodzene.

„Aké je všetko jednoduché,” premýšľala. „Mám poslať sluhu, aby zisťoval, čo robí Peter a požiadal ho, aby zišiel o jedenástej dole a najedol sa so mnou? Alebo skôr mu mám navrhnúť, že sa pôjdeme poprechádzať...?”

V tej chvíli mladý Blaisois, Gregorov synovec, prišiel Maximilienne oznámiť:

„Pani grófka, posielala ma pán barón, aby som vám povedal, že zišiel do salónu, kde by vám chcel s potešením prečítať posolstvo, ktoré práve dostal od cára.”

Maximilienne sa pred mladým sluhom pokúsila zachovať dôstojný výraz a pobrala sa na prízemie.

Keď sa ocitla pred Petrom, obaja sa na seba dlho zahľadeli. Maximilienne cítila, že srdce jej bije ako opreteký. Chcela vedieť, či uplynulá noc bola iba krátkym vzplanutím, alebo znamenala začiatok niečoho hlbokého a trvalého. Peter vyzeral odhodlane, tvár mu ožiaril letný úsmev. Podišiel k Maximilienne. Začervenala sa. Peter ju chytil za ruku, pobožkal ju a polohlasne povedal:

„Myslel som iba na teba, láska moja, po celý čas...” Vzápätí vošiel sluha s obcerstvením a Peter zmenil tón:

„Rád by som vám oznámil, pani grófka, že cár, môj pán, prešiel počas noci štyridsať míľ až po Beauvais a v priebehu dňa bude tu.”

„Cár!” vykrikla Maximilienne, „Preboha! Zabudla som na neho!”

Keď Peter zbadal Maximilienno rozrušenie, vybuchol smiechom, ktorý prilákal všetkých sluhov z hradu, a zahrnul ich príkazmi.

„Ty urobíš polievku a ty pre cára priprav tie najlepšie komnaty! Pre kone zo sprievodu treba prichystať seno! Treba pripraviť pozlátý riad! Prepána! Stihneme to všetko urobiť?”

Peter a Maximilienne už nemysleli na Cigánov, ktorí na svitani odišli. V stodole im stará žena nechala na znak vďaka železný medailón. Cigánka ho zavesila na dvere, naivne si mysliac, že ho Maximilienne objaví. Starý Cigán sa po Petrovej operácii takmer uzdravil. Vozy práve išli po ceste vedúcej do Beauvais. Keď prišli pred bránu mesta, stretli sa s cárovým sprievodom, ktorý sa rútil plnou rýchlosťou, sprevádzaný hlučnými výkrikmi. Obyvatelia mesta sa tiesnili pozdĺž cesty a vykrikovali len tak zo zábavy, pretože videli prechádzať iba nepekný zaprášený čierny koč, ktorý musel mať aspoň sto rokov.

Keď sa ľudia čudovali, jeden Francúz v dave im vysvetlil, že cár sa takto rozhodol počas svojho príchodu do Dunkerque. Ľudia krútili hlavami a hovorili si:

„Aký čudný je ten cár!”

Ale hluk, ktorý títo muži robili, zmiatol koníka, ktorý ťahal voz dvojice starých Cigánov. Splašil sa, rozbehol sa ako zmyslom zbavený, skrížil cestu sprievodu a narazil s vozom do stromu. Nehoda by nebola taká vážna, keby starý Cigán nevrazil hlavou do stromu tak prudko, až stratil vedomie. Rozbehnutý voz sa prevrátil na zakrvavené telo starého muža. Starena, ktorej sa podarilo z voza vyslobodiť, ohromene skĺzla k svojmu manželovi. Chytila ho za ruku, z ktorej v predchádzajúci deň vyčítala jeho smrť. Cár a jeho sprievod videli nehodu a zastali. Stará Cigánka nezreteľne mrmlala:

„Ach! Môj muž je mŕtvy, je mŕtvy! Vyčítala som mu to z dlane, vedela som to, predpovedala som to! Cítim budúcnosť a všetko, čo poviem, je pravda, alebo sa pravdou stane! Tak aj grófka nájde talizman, ktorý som nechala v stodole a ktorý vždy bude ochraňovať lásku toho, koho bude milovať! Bude mať všetko, po čom zatúži a bude pod jeho ochranou.”

Cár pokrčil plecami a dal znamenie pánovi de Liboy, ktorého poslal regent, aby ho privítal v Dunkerque, aby hodil nešťastníci mešec s peniazmi. Diváci, ktorí prekvapene pozorovali celý výjav, chceli využiť situáciu a dostať sa do cárovej blízkosti, ten však ihneď nastúpil do kočiara. Sprievod sa pohol a markíz de Mailly-Bresle sa obrátil k pánovi de Liboy:

„Len si predstavte, milý môj, aká bude jeho kráľovská výsosť regent šťastný, keď sa stretne s týmito divochmi z Ruska! Všimli ste si, ako sa k nám cár správa, a osobitne ku mne? Predstavte si, že sa mi dostalo tej cti naložiť do kočiarov všetkých panovníkov, ktorí sa zišli v Picardii!”

Pán de Liboy počúval tieto reči od chvíle, kedy sa k nim po odchode z Dunkerque markíz de Mailly-Bresle v prvej etape cesty v Calais pripojil.

V Calais cár zmizol a objavili ho až v akomsi brlohu v spoločnosti obyčajných námorníkov. Mailly-Bresle mal toľko duchapritomnosti, že povedal:

„Pane, keďže vaše veličenstvo sa nachádza v súkromnej spoločnosti, budem mať tú česť predstaviť sa vám až zajtra,” a rýchlo ten biedny podnik opustil.

Keď však chcel markíz v nasledujúce ráno nastúpiť do cárovho kočiara, cár mu prikázal, aby hneď vystúpil. Vzápätí i samotný cár opustil tento dopravný prostriedok, ktorý mu poslal regent, a presadol do druhého, ktorý mu vyhovoval viac. Francúzi zo sprievodu boli pohoršení, no Rusi, naopak, vyzerali, že tieto spôsoby pokladajú za úplne normálne. Cár teda

prišiel v tom najstaršom koči, aký kedy vyjavení obyvatelia Beauvais videli.

Markíz de Mailly-Bresle a pán de Liboy cválali za cárovým kočom a markíz si povzdychol:

„Milý môj Liboy, tento pekelný pochod napokon ukončíme na hrade des Villeneuve. Grófkú poznám veľmi dobre, ako deti sme sa spolu hrali... A táto prestávka nám umožní oddýchnuť si od... veď viete, od ko-ho,” dodal, ukazujúc na kočiar.

V tej chvíli cár zakričal na Maillyho-Bresla:

„Markíz, vy nie ste spokojný so svojím krajčiarom?”

„Bude vaša jasnosť taká láskavá a povie mi, prečo?” spýtal sa markíz.

„Včera ste mali červený kabátec a dnes belasý! Meníte si kabáty každý deň?”

„Ale áno, pane,” odvetil markíz a vrhol výrečný pohľad na Liboya.

„V tom prípade ste teda márnотratný,” zahundral cár. Potom doložil: „Poďme rýchlejšie, do Villeneuve chcem prísť čo najskôr, zdá sa, že tá grófká je veľmi pekná.”

Maximilienne stála na schodoch, obklopená služobníctvom v livrejách, a očakávala cárov príchod.

Peter stál vedľa nej a zdalo sa, že sa úžasne zabáva. Maximilienne bola čoraz nervóznejšia a ustavične rozdávala príkazy:

„Blaisois, utekaj do skleníka pohľadať nejaké kvetináče, na schodoch ich nie je dost’.”

„Ale, pani grófká, mám iba dve ruky!”

„Tak dobre, vezmi si zo stodoly nejaký tragač,” rozčúlila sa Maximilienne, „ale bež už!”

Peter sa rozosmial a Maximilienne na neho vrhla vyčítavý pohľad.

Blaisois vyrazil plnou rýchlosťou, ale za hradom spomalil a nenáhľivo vykročil k stodole, pričom hundral:

„Ach! Nuž nie je vari taká návšteva cára hotovým nešťastím?”

Blaisois zobral tragač, ale keď zatváral vráta, nevšimol si talizman, ktorý tam stará Cigánka nechala pre Maximilienne. Medailón spadol a odkotúľal sa do kúta. Mal by tam zostať celé roky, kým ho nenájde istý mladík... avšak nepredbiehajte, to je celkom iný príbeh.

Maximilienne zatiaľ stále nervózne postávala na schodoch. Blaisois pomaly rozmiestňoval pelargónie, keď vtom sa do parku tryskom prirútil jazdec na koni a kričal:

„Prichádza cár!”

A naozaj, hneď za ním nasledoval sprievod, ktorý v oblaku prachu zastal pred schodiskom.

Maximilienne sa spustila do hlbokého úklonu pred cárom, ktorý vystúpil z koča. Peter Michajlov sa tiež so smiechom uklonil a povedal:

„Pane, mám tú česť predstaviť vášmu veličenstvu grófkou de Villeneuve-Caramey, ktorá ošetrila vášho služobníka a poskytla mu ubytovanie.”

„Ďakujem, pani grófka,” odvetil cár po francúzsky, „veľmi mi záleží na Petrovi Michajlovovi, navždy vám budem veľmi vďačný, že ste mu pomohli.”

Markíz de Mailly-Bresle a pán de Liboy prišli pobožkať Maximilienne ruku.

„Milá moja grófka,” zvolal markíz, „aký som rád, že vás pri takejto významnej príležitosti opäť stretávam!”

„Ten chlap ma šťve,” zahundral cár.

Maximilienne mu navrhla:

„Želá si vaše veličenstvo osviežiť sa v komnatách, ktoré som dala pripraviť?”

Cár sa pobral dovnútra v spoločnosti Petra, ktorého familiárne chytil pod pazuchu. Maximilienne začala prideľovať komnaty členom cárovho sprievodu. Bola trochu vyľakaná, tak veľa ľudí nečakala. Po hodine si konečne mohla trochu oddýchnuť v spoločnosti markíza de Mailly-Bresle a pána de Liboy.

„Nuž, grófka, aká skúška!” povedal markíz de Mailly-Bresle, ktorý túto prestávku využil na to, aby sa prezliekol tentoraz do fľaškovozeleného úboru doplneného vestičkou.

„Tento cár mi nedá spať,” pokračoval. „Je neokrôchaný a pije ako nejaký Poliak, napokon, cárovná je vlastne Poľka,” dodal so smiechom.

Maximilienne sa usmiala.

„Rusi majú iné zvyky ako my, markíz... Zistila som, že cár má pekné držanie tela a že je mohutný a impozantný. Je skoro taký vysoký ako barón Peter Michajlov, ktorý je jeho tlmočníkom.” Maximilienne pocítila zvláštnu radosť, keď mohla vysloviť meno Petra, ktorého nevidela od chvíle, kedy odišiel spolu s cárom.

Práve v tej chvíli sa v najkrajšej, bielej a zlatej komnate, kde podľa povesti nocoval Henrich IV., Peter Michajlov hodil do jedného z kresiel, zatiaľ čo cár zostal úctivo stáť.

„Pri svätom Jurajovi,” zvolal Peter po rusky, „vždy ma pobavíš, drahý môj Romodanovskij, keď hráš rolu cára celej Rusi! Musím povedať, že si

excelentný, avšak nekarhaj tých Francúzov priveľmi! Myslel si na svoju povest’?”

Pretože tento obor s čiernymi a prenikavými očami, ktorý sa predstavoval ako barón Michajlov, nebol nikto iný ako ruský cár Peter Veľký... Treba povedať, že cár sa veľmi rád nechal zastupovať svojím priateľom z detstva, aby tak unikol protokolu, ktorý ho rozčuľoval. Keďže nie je jednoduché byť cárom, Peter niekedy vystupoval ako barón, niekedy ako obyčajný vojak, občas dokonca ako námorník či stolár.

„Veličenstvo,” povedal Romodanovskij a pokľakol na jedno koleno, „viete, že som vám absolútne oddaný...”

„Tak ma dobre počúvaj,” povedal Peter Veľký, „a nesmej sa. Bláznivo som sa zaľúbil do grófkych de Villeneuve-Carames.”

„Vy, môj princ, ktorý vyhľadáva dievčatá iba na jedinu noc...”

„Áno, ja, cár, pred ktorým sa trasú všetci Rusi, myslím na túto ženu ako nejaký študentík.”

„Ale, veličenstvo, v Spa na vás čaká cárovná! A ak vám aj toleruje chvíľkové vzplanutia, veľkú lásku akceptovať nebude.”

„Cárovná a ja sme sa stali jeden pre druhého cudzincami. Viem, že má milencov, a ak som sa pokúšal zabudnúť, že chcem syna...”

Taká bola v skutočnosti dráma Petra Veľkého. Mal syna, cároviča Alexisa, ktorý sa narodil z prvého manželstva a ktorý ušiel do Rakúska, kde bojoval proti svojmu otcovi. Cárovná mu odvtedy dávala iba dcéry a jedného syna, ktorý však neprežil. Takže osud tým, že umožnil stretnutie Petra a Maximilienne, spojil dve nešťastné, osamelé bytosti.

Dojatý Romodanovskij sa stručne spýtal:

„Čo mám urobiť, pane?”

„Doručíš správu regentovi. Do Paríža pôjdem iba v tom prípade, ak grófka bude musieť plniť oficiálnu úlohu. Napríklad,” dodal Peter s úsmevom, „bude robiť spoločnosť ruskému cárovi.”

„Nuž,” povedal Romodanovskij, „na dvore to narobí poriadny rozruch. Veličenstvo, prišli ste s úmyslom podpísať dohodu s Francúzskom, chcete vyjednávať s maršalom de Tessé a s maršalom d’Uxelles, chcete prinútiť Francúzsko, aby vymenilo spojenca, chcete, aby sa rozkmotrilo so Švédmi a uzavrelo s nami veľkú politickú alianciu, a hľa, vy sa zamilujete!”

„Ty ma hneváš, Romodanovskij, ja som na nič nezabudol. Vieš, že celý svoj život som zasvätil Rusku, ale teraz ma nechaj, aby som bol takým mužom ako všetci ostatní! Chcem si byť istý láskou tejto ženy a ty mi v tom môžeš pomôcť. Po večeri sa jej začni dvoriť (nezabudni, že stále verí, že ty si cár) a ak ti podľahne, prisahám ti, že už sa na nijakú

Francúzku ani nepozriem a budem sa venovať iba zmluve. Ale ak ťa odmietne, bude to znamenať, že ma naozaj miluje. V tom prípade budem najšťastnejším zo všetkých mužov.”

V kuchyni sa šéfkuchár Toutnebise prekonával pri príprave cárovej večere, ktorá sa mala začať plackami z mletého mäsa, zapekanou paštétou, hubovou omáčkou, husou s kapustou a zemiakovou kašou, potom pokračovala kuracími plátkami na spôsob Monglas, kuriatkami po španielsky, jeleními medailónikmi, plnenými holúbätkami, moriakom à la Villeroy a králičími klobáskami, po nich mali prísť na rad sviečková na šťave, baraní chrbát, pečené prasiatko a bažantia paštéta. Nakoniec nasledovali dezerty, ktoré tvorili veľká torta de Compiègne, vyprázané broskyne, jednohubky, jemný šľahaný krém a ryžová palacinka à la Rolletaise.

Hostina bola veľmi veselá. Jednotlivé jedlá sa vydarili, ale Peter Michajlov mal slabosť pre ružové víno Rosé d'Anjou. Falošný cár – Romodanovskij – sedel v čele stola po pravici s Maximilienne a vedľa nej bol markíz, zatiaľ čo údajný Peter Michajlov sedel až celkom na konci stola. Maximilienne sa často pozerala jeho smerom a keď sa im stretli pohľady, zakaždým sa začervenala. Falošný cár poslúchol Petra a horlivo sa grófkke de Villeneuve-Caramery dvoril, zatiaľ čo markíz de Mailly-Bresle, ktorý si na túto príležitosť obliekol ružový úbor s bielym a strieborným plášťom, sa taktiež pokúšal upútať Maximilienninu pozornosť a robil to s pre neho typickou duchaplnosťou, ktorú si mal nechať radšej pre seba.

„Ach, grófkka, tieto malé jednohubky zjem ako nič! A tento ľahučký krém, ten je jemnejší ako vaše líčko, moja milá!”

Peter zvrátil obrvy a falošný cár pochopil náznak. Vrazil do sluhu, ktorý stál za Maillym-Breslom, a nešťastníkovi pristál na jeho ružovom odeve všetok krém. Falošný cár so smiechom zvolal:

„Dnes ste sa ešte takmer ani neprezliekali, markíz, nuž teraz sa vám naskytla príležitosť!”

Maximilienne sa, rovnako ako všetci okolo stola, nedokázala ubrániť smiechu.

Keď sa večera chýlila ku koncu, Romodanovskij sa zdvihol a viedol Maximilienne smerom do parku.

„Rád by som navštívil skleníky,” povedal falošný cár, „máte tam ruže, ktoré sú, zdá sa, vychýrené.”

Maximilienne sa hlboko uklonila:

„Bude pre mňa potešením sprevádzať vašu jasnosť,” povedala s výrazom, ktorý popieral jej slová, pretože ešte stále nemohla byť s Petrom osamote. V skleníku sa falošný cár trochu venoval ružiam, ale oveľa viac Maximilienne. Bez okolkov vyhlásil:

„Madam, vaša krása ma ihneď vyviedla z miery a cár celého Ruska vám teraz leží pri nohách. Milujem vás a ponúkam vám svoje bohatstvo i svoju ríšu.”

Peter, ukrytý v kúte skleníka, sa chvel ako dieťa, i keď sa trochu za svoje správanie hanbil. Avšak jeho láska k Maximilienne bola silnejšia ako jeho dôstojnosť: chcel vedieť, na čom je.

Falošný cár sa usiloval splniť úlohu, a tak vzal Maximilienne do náručia a pokúsil sa ju pobožkať. Tá sa mu vymanila z objatia, padla mu k nohám a povedala:

„Veličenstvo, prepáčte mi, ale milujem jedného muža, ktorý, ako verím, moju lásku opätuje.”

Falošný cár sa zatváril nahnevane a povedal:

„Madam, som pánom nesmiernej krajiny a pred mojou vôľou sa sklóní každý!”

Maximilienne vstala a so silou, o ktorej by nikdy neverila, že ju v sebe objaví, zvolala:

„Môžete veliť armádam, pane, ale nie srdcu ženy! Vaše bohatstvo a vaša ríša ma nezaujímajú a muž, ktorého milujem, patrí do vášho sprievodu. Som presvedčená o tom, že vaša jasnosť, ktorej veľkorysosť je všeobecne známa, pochopí túto lásku.”

„Ako sa volá, madam?” spýtal sa falošný cár, ktorého mimoriadne zabávala úloha, ktorú hral.

„Čo mu urobíte, ak vám to poviem?”

„Máte moje slovo panovníka, že mu neskrivím ani vlas na hlave,” odvetil falošný cár, ktorý ďalej pokračoval v hre.

„Tak dobre, veličenstvo, je to...”

„Je to...?”

„Peter Michajlov!”